

Wyznaczanie wilgotności optymalnej gruntu.

Wilgotność optymalna gruntu w_{opt} jest to wilgotność, przy której grunt ubijany w sposób znormalizowany uzyskuje maksymalną gęstość objętościową szkieletu gruntowego ρ_{ds} . Metoda badania polega na zagęszczeniu gruntu w cylindrze o znanej objętości w kilku warstwach. Liczba warstw, energia zagęszczania oraz objętość cylindra uzależnione są od przyjętej metody. W ćwiczeniu przyjęto metodę I.

Metoda	Objętość cylindra [cm ³]	Liczba warstw	Masa ubijaka [kg]	Wysokość spadania [cm]	Liczba uderzeń na jedną warstwę	Jednostkowa praca [J/cm ³]
I	1000	3	2,5	32	25	0,59
II	2200	3	2,5	32	55	0,59
III	1000	5	4,5	48	25	2,65
IV	2200	5	4,5	48	55	2,65

Określić masę cylindra m_t bez podstawki (Fot. 7.1). Przy użyciu suwmiarki pomierzyć średnicę cylindra oraz jego wysokość. Wartości te stanowią podstawę do określenia jego objętości. Następnie cylinder wraz z podstawką i nadstawką umieścić w aparacie Proctora, przymocowując ją dwiema śrubami. Z przygotowanego gruntu o masie 4,0 – 5,0 kg i wilgotności początkowej 2 ÷ 3 %, ułożyć pierwszą warstwę w cylindrze (Fot. 7.2). Liczbę uderzeń ustawić na 25 i uruchomić aparat Proctora. Po zakończeniu pierwszego cyklu zagęszczenia, wsypać kolejną porcję gruntu i ponownie uruchomić aparat. Ogółem wykonać należy trzy cykle zagęszczenia dla danej wilgotności. Ostatnia warstwa po ubiciu musi być ułożona w ten sposób, aby jej powierzchnia wystawała o około 5 cm nad górną krawędź cylindra.

Po ubiciu ostatniej warstwy wyjąć cylinder z aparatu, zdjąć nadstawkę i podstawę cylindra. Nadmiar gruntu usunąć od spodu i od góry cylindra, równo z krawędziami (Fot. 7.3). Określić masę cylindra z gruntem m_{mt} , stanowiąc to będzie podstawę do obliczenia gęstości objętościowej gruntu ρ .

Z cylindra, pobrać z kilku miejsc próbkę gruntu o masie około 50 g w celu oznaczenia jego wilgotności (Fot. 7.4.). Następnie do całej masy gruntu dodajemy tyle wody destylowanej, aby jego wilgotność zwiększyła się o 1,0 – 2,0 %.

Opisane czynności należy powtórzyć, co najmniej 5÷6 razy.

Po oznaczeniu wilgotności w i gęstości objętościowej szkieletu gruntowego ρ_a dla poszczególnych badań, sporządzamy wykres zależności ρ_a od w , jak to pokazano na przykładowym wykresie (rys. 7.1).

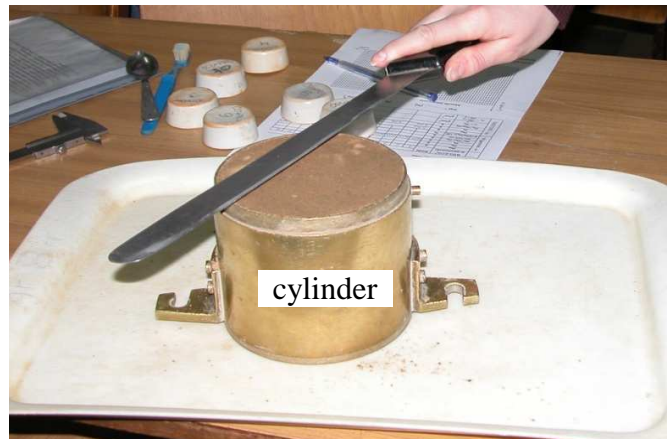
Za wilgotność optymalną w_{opt} należy przyjąć tę wartość, która na wykresie odpowiada maksymalnej gęstości objętościowej szkieletu gruntowego ρ_a .

Fot. 7.1. Widok samego cylindra.

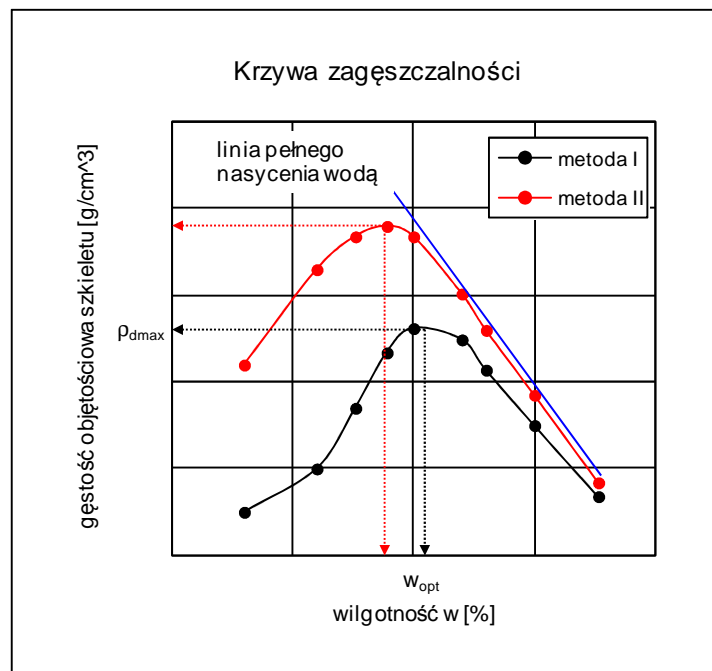
Fot. 7.2. Widok cylindra, nadstawki oraz podstawy.

Fot. 7.3. Widok cylindra z gruntem.

Fot. 7.4. Pobieranie próbek gruntu w celu określenia wilgotności gruntu.

Rys. 7.1. Krzywa zagęszczalności gruntu.